

KERN VAN HET ADVIES

Het verzoek is ongegrond. De leerling is, gezien alle relevante variabelen, terecht niet geplaatst als instromer op 4 havo. Geen onderzoeksplicht. Geen zorgplicht. Verwijzing naar regionale plaatsingstafel.

109057

ADVIES

in het geding tussen:

[verzoeker], wonende te [woonplaats], verzoeker,

en

[schoolbestuur], gevestigd te [vestigingsplaats] het bevoegd gezag van [de school], verweerder gemachtigde: de heer mr. M.R.A. Dekker

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 13 december 2019, heeft verzoeker aan de Commissie een compleet geschil voorgelegd over de beslissing van 8 oktober 2020 om [de leerling] niet toe te laten tot het leerjaar 4 havo van [de school] (verder: de school).

Verweerder heeft op 14 januari 2020 een verweerschrift ingediend.

De hoorzitting vond plaats op 28 januari 2020 te Utrecht.

Verzoeker was op de hoorzitting aanwezig.

Namens verweerder waren [bestuurder] en [rector] van [de school], aanwezig. Zij werden bijgestaan door de gemachtigde.

[Het samenwerkingsverband] was voor de hoorzitting uitgenodigd maar is niet verschenen.

2. DE FEITEN

1. Verzoeker is de vader van [de leerling]. [De leerling] is geboren op [geboortedatum] 2004.
2. [De leerling] heeft een IQ van 142. Hij heeft groep 8 van de basisschool overgeslagen en is in augustus 2015 gestart op een regulier gymnasium.
3. In september 2017 is hij aangemeld en toegelaten op [school1], een particuliere onderwijsinstelling.
4. Omdat de school een begaafdheidsprofielschool is, heeft verzoeker zijn zoon daar voor het schooljaar 2018-2019 aangemeld voor 3 havo. Nadat de school heeft gemeld dat [de leerling] toelaatbaar was, heeft verzoeker besloten zijn zoon alsnog een jaar op [school1] te laten zitten.
5. Op 18 maart 2019 heeft verzoeker [de leerling] opnieuw aangemeld bij de school, voor 4 havo. Op 15 mei 2019 heeft de school verzoeker bericht dat vanwege de vele verzoeken, toelating niet kon worden gegarandeerd. De school heeft op 12 juli 2019 meegedeeld dat [de leerling] niet geplaatst kon worden omdat de afdeling 4 havo vol was.
6. Omdat ook andere aangeschreven scholen aangaven dat zij vol waren, is [de leerling] in schooljaar 2019-2020 verder gegaan op [school1].
7. Op 2 oktober 2019 heeft verzoeker opnieuw een verzoek gedaan tot plaatsing van [de leerling] bij de school. Op 8 oktober 2019 heeft de rector van de school gemeld dat dit vanwege de beperkte capaciteit van de school niet mogelijk was.
8. [De leerling] volgt op dit moment onderwijs in het buitenland.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoeker

Verweerder heeft in zijn beslissing van 8 oktober 2019 niet gewezen op de mogelijkheid bezwaar te maken tegen de beslissing. Dat kan niet worden goedge maakt door zijn verzoek nu als een bezwaar aan te merken.

De school heeft niet inzichtelijk gemaakt dat de school vol is. Volgens eerdere oordelen van de Commissie is een school dat wel verplicht. Er zijn twee externe kinderen toegelaten tot 4 havo. Dat had ook voor [de leerling] gekund. Er kan tussen juli en oktober 2019 het een en ander zijn veranderd in profielen. Daarnaast moet de school bij elke aanmelding een individuele afweging maken.

De school kan vanwege haar begaafdheidsprofiel [de leerling] de ondersteuning bieden waar hij behoefte aan heeft. In 2018 bleek [de leerling] toch nog niet klaar te zijn voor een overstap naar regulier onderwijs. Dat was het volgende schooljaar anders. [De leerling] heeft het niet meer naar zijn zin op [school1]. Dat is een school met kleine klassen, maar niet met de deskundigheid voor het ondersteunen van hoogbegaafde leerlingen. [De leerling] kampte steeds meer met onderpresteren en een gebrek aan motivatie. Hij wil op een 'normale' school zitten.

Verzoeker en [de leerling] wonen dichtbij de school. Verzoeker wijst erop dat particulier onderwijs duur is en [de leerling] recht heeft op door de overheid gefinancierd onderwijs.

Standpunt verweerder

Het klopt dat in de beslissing waarop is aangegeven dat er geen plaats was, de bezwaarmogelijkheid ontbrak. Bij de aanmeldingen voor het brugjaar wordt de bezwaarmogelijkheid wel vermeld in het kader van de centrale aanmelding. Omdat bij deze tussentijdse aanmelding en weigering de bezwaarmogelijkheid niet is genoemd, ziet verweerder het verzoek daarom ook als een bezwaar. Na het advies van de Commissie zal verweerder op het bezwaar beslissen. Verzoeker is dus niet in zijn belang aangetast.

De school zit al vanaf het eerste leerjaar vol. De aanmelding vindt dat jaar plaats via een centrale procedure, met een lotingsysteem. Omdat de school in het eerste leerjaar vol zit, wordt dat de volgende leerjaren veelal niet anders. In 2018 was er in 3 havo plaats voor [de leerling] en was hij welkom. In 2019 was dat niet het geval. In 4 havo zijn de volumeproblemen altijd erger. Dat is het meest lastige en heterogene jaar qua instroom. Dan moet ook rekening worden gehouden met de zittenblijvers en met de interne doorstromers die na hun vmbo-tl-diploma naar de havo willen (dat waren er in dit schooljaar negentien, tegenover acht het vorige jaar). Er zijn ook interne afstromers die van vwo naar havo gaan. De interne doorstromers hebben voorrang op externe aanmeldingen. Vandaar dat de school bij nieuwe aanmeldingen meteen communiceert dat pas na de rapportvergaderingen in juni/juli, duidelijk is of er nog ruimte is voor externe instromers. Het is aan de school om te bepalen of een klas of cluster vol is. Het is mede afhankelijk van de profielkeuzes van de leerlingen en de daarmee vorm te geven roosters. De leerlingen hebben een vrije pakketkeuze. Dit schooljaar was het vak biologie de bottleneck. In het profiel van [de leerling] is biologie een verplicht keuzevak. Die groep had al meer dan 30 leerlingen. Nog meer was niet mogelijk. Verweerder wijst erop dat 90% van de klaslokalen gebouwd is op een leerlingaantal van 24 leerlingen. De twee externe leerlingen die zijn toegelaten hadden een ander profiel, zonder biologie. Bij de tussentijdse aanmelding van [de leerling] in oktober 2019 bleek de situatie niet veranderd.

Verweerder heeft niet onderzocht of [de leerling] een extra ondersteuningsbehoefte heeft. Daar komt de school pas aan toe als duidelijk is dat er een plaats is voor de leerling. Op dat moment wordt gekeken hoe de school aan een eventuele extra ondersteuningsbehoefte kan voldoen. Deze volgorde volgt uit de onderwijswetgeving.

Op grond van de huidige, ook in de regio afgesproken regels, heeft de school geen zorgplicht bij het vinden van een andere school als de leerling wegens plaatsgebrek niet is toegelaten.

Uiteraard moet er een plaats beschikbaar zijn voor elke leerling. Daar heeft het samenwerkingsverband de 'plaatsingstafel' voor. Daar overleggen de scholen over leerlingen die (nog) geen school hebben gevonden. Daarom heeft verweerder verzoeker naar het samenwerkingsverband verwezen.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie is bevoegd kennis te nemen van geschillen betreffende de (weigering) toelating van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte.¹ De Commissie is ook bevoegd kennis te nemen van geschillen indien op de school waar de leerling is aangemeld geen plaatsruimte

beschikbaar is.ⁱⁱ Het verzoek heeft hierop betrekking. Nu verder het verzoek tijdig is ingediend, is de Commissie bevoegd en is het verzoek ontvankelijk.

De beoordeling van het verzoek om toelating

Ook een beslissing over weigering toelating die in de loop van het schooljaar is genomen, leent zich voor bezwaar. Verweerder heeft aangegeven het verzoekschrift ook als een bezwaarschrift aan te merken en daar na het advies van de Commissie op te zullen beslissen. Verzoeker is hierdoor, ondanks het ontbreken van de bezwaarclausule in de bestreden beslissing, niet in zijn belang geschaad.

Pas nadat een school heeft vastgesteld dat er plaatsingsruimte is voor een leerling, hoeft zij onderzoek te doen naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling.ⁱⁱⁱ

Verweerder heeft als grond voor de weigering van de toelating gegeven dat de school geen plaats heeft in 4 havo. Uitgangspunt is dat bij het weigeren van leerlingen vanwege de volumecapaciteit van de school, het toelatingsbeleid van een school transparant, consequent en inzichtelijk moet zijn.^{iv} Ten behoeve van de aanmelding bij brugklassen, waar sprake is van tamelijk eenvormige klassen, is het relatief makkelijk om een toetsbaar toelatingsbeleid te formuleren. De beoordeling van toelating wordt gecompliceerder voor latere jaren, omdat mede vanwege profielkeuzes steeds meer variabelen een rol spelen en het dan niet alleen meer gaat om het aantal leerlingen en het aantal groepen/klassen maar vooral om de organiseerbaarheid. Gezien al die variabelen is nauwelijks algemeen beleid mogelijk, maar dient een aanvraag individueel en zo transparant mogelijk te worden beoordeeld en te worden gemotiveerd. De variabelen, die verweerder heeft genoemd rond toelating tot 4 havo zijn reëel. Naast de regulier bevorderde leerlingen vanuit 3 havo heeft de school te maken met interne opstroomers vanuit 4 vmbo en afstroomers vanuit het vwo. Vervolgens kiezen al die leerlingen individueel een profiel met daarbinnen en daarnaast nog een aantal keuzemomenten. Op basis hiervan moeten clusters geformeerd worden die vervolgens op een voor leerlingen en docenten aanvaardbare manier geroosterd moeten kunnen worden. Waarbij tot slot ook nog het aantal beschikbare lokalen, de grootte daarvan alsmede de inrichting en beschikbaarheid van met name de practicumlokalen mee bepalend zijn.

Verweerder heeft op basis van de hierboven genoemde factoren en gezien het vakkenpakket van [de leerling], aannemelijk gemaakt dat [de leerling] niet meer kon worden toegelaten door gebrek aan plaatsingsruimte. Vanwege deze reden hoefde verweerder geen onderzoek te doen naar de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] en rustte op hem ook niet de plicht om een andere school voor [de leerling] te vinden die bereid was hem toe te laten.

Alles overziend zal de Commissie het verzoek ongegrond verklaren.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek ongegrond.

6. AANBEVELINGEN

De Commissie adviseert verweerder om, indien verzoeker en [de leerling] dat wensen, samen met hen deel te nemen aan het overleg bij de plaatsingstafel van het samenwerkingsverband om een school te vinden waar [de leerling] tot de havo wordt toegelaten.

Aldus gedaan te Utrecht op 13 februari 2020 door mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter, drs. L.F.P. Niessen en drs. W.A.J.J. Willems, leden, in aanwezigheid van drs. J. van Velzen, secretaris.

mr. J.P.L.C. Dijkgraaf
voorzitter

drs. J. van Velzen
secretaris

ⁱⁱ Dit is geregeld in artikel 27c lid 2 onder b. en artikel 27 lid 2c van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO)

ⁱⁱ Volgens artikel 27c lid 2 onder b. en artikel 27 lid 2d onder a. van de WVO.

ⁱⁱⁱ Volgens artikel 27 lid 2d onder a van de WVO.

^{iv} *Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3, p. 18* (Memorie van Toelichting wetsvoorstel passend onderwijs), en GPO 107180.